

DIUMENGE DE RAMS (C)

FINAL DE QUARESMA I PRINCIPI DE LA GRAN SETMANA....

Una litúrgia que reuneix dues tradicions litúrgiques al mateix temps que les dues vessants del misteri pasqual:

- Efectivament, aquest gran diumenge, que obre solemnement la Setmana Santa, és una felïç conjunció de DUES TRADICIONS LITÚRGIQUES diferents:

+ d'una part, la tradició litúrgica de l'Església de Jerusalem on, des del final del segle IV, els cristians, després d'haver-se reunit a la Muntanya de les Oliveres i haver escoltat com un diaca proclamava l'evangeli de l'entrada de Jesús a Jerusalem, fent processó anaven vers la Ciutat santa, amb els infants brandant rams i palmes¹.

+ de l'altra part, la tradició de l'Església de Roma on, per a preparar-se a les festes pasquals, es llegia el relat de la Passió del Salvador la totalitat DEL MISTERI PASQUAL.

- D'aquest fet, aquest diumenge –que els llibres litúrgics, després del Concili Vaticà II, anomenen “Diumenge dels Rams o de la Passió del Senyor- presenta , en les seves DUES VERTENTS, abans separades.

+ aclamació a Crist, Rei messiànic i pacífic².després contemplació del Crist, Servent sofrent.

1. EL DIUMENGE DE RAMS I DE LA PASSIÓ:

Unes lectures que ens conviden a seguir Jesús pel camí del Servent:

- Jesús, acomplint en ell mateix la profecia del Servent sofrent, entregat als ultratges dels seus adversaris però segur de l'amor del seu Déu: *sé que no quedaré avergonyit. (primera lectura).*
- S'enfronta, “al temps fixat” (1 diumenge quaresma), l'última i decisiva prova.
- Al final de la seva llarga marxa (Lc 9, 51 i 19, 28), farà la seva entrada reial a Jerusalem, Ciutat que serà el lloc del seu “traspàs” (èxode: evangeli 2on diumenge quaresma). Rei messiànic, Rei de pau, avança, humilment muntat en un pollí.

Avui, és aclamat per la “multitud dels deixebles (a qui Lluç fa reprendre el cant dels àngels a la nit de Nadal: Pau al cel, glòria a les altures... Demà, abandonat, lliurat a les mans dels ocupants romans, serà condemnat a mort i conduït fora de la Ciutat per ser-hi crucificat (Evangeli de la processó).

¹ No es tracta d'un mim, sinó d'UN MEMORIAL que ens posa en marxa avui seguint Aquell que, crucificat, ha ressuscitat, vivent per sempre més. Encara que sovint faci la impressió, la processó dels Rams no és un element folklòric; no té per objecte la “representació” teatral de l'entrada de Jesús a Jerusalem, escortat per la multitud. Aquesta processó litúrgica va dirigida a l'aclamació d'aquell que nosaltres reconeixem en la fe com el Senyor ressuscitat, vivent per sempre més... Participant en la processó dels Rams tindrem consciència d'entrar en una gran setmana que s'encamina vers la Resurrecció del Senyor.

² L'entrada de Jesús a Jerusalem, precisa A. Marchedour, és celebrada amb els mateixos ritus festius que la festa de les Tendes (Tabernacles): PROCESSÓ AMB RAMS i palmes... Tal com un rei messiànic de pau, entra enmig d'aclamacions, qualcant una humil montura.

- Després del seu darrer sopar amb els deixebles, Lluç comença, amb l'agonia a la Muntanya de les Oliveres, el relat de la Passió. Un relat que construeix com un **via crucis**. Un via crucis on Jesús, el Just perseguit, no deixa de manifestar la seva bondat i la seva misericòrdia. Un camí de la creu del que no ens fa només espectadors, sinó actors: lluc ens invita a reconèixer la nostra pròpia feblesa amb Per que renega del seu Mestre, i a sentir sobre nosaltres la mirada de perdó del Salvador (22, 54-62); a portar la nostra creu seguint Jesús, com Simó de Cirene (22, 34); a perdonar com Jesús (23, 34) i a abandonar-nos amb ell a les mans del Pare (23, 46 (Evangeli de la Passió).
- Contemplant amb Pau Aquell que s'ha abaixat fent-se obedient fins a la mort i una mort de Creu i que Déu ha elevat per damunt de tot nosaltres podem proclamar: Jesucrist és el Senyor per a glòria de Déu Pare (2. lectura).

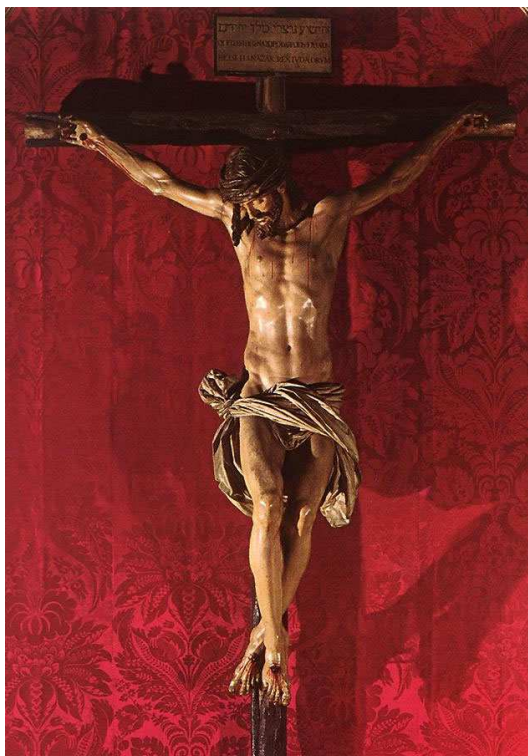
LA TAULA DE LA PARAULA

PRIMERA LECTURA

APROFUNDIR AQUEST TEXT

Aquell a qui el profeta dóna la paraula és un misteriós “servent de Déu”.

Sempre a l'escolta de la Paraula de Déu, es deixa instruir per ella. *El Senyor Déu m'ha donat una llengua de mestre perquè, amb la paraula, sàpiga sostenir els cansats. Un matí i un altre, em desvetlla l'orella, perquè escolti com un deixeble.*

Aquesta docilitat el fa vulnerable davant dels qui refusen aquesta Paraula. Però, a la violència dels seus perseguidors, ell respon amb la no violència: *El Senyor Déu m'ha parlat a cau d'orella i jo no m'he resistit ni m'he fet enrera: he parat l'esquena als qui m'assotaven i les galtes als qui m'arrencaven la barba; no he amagat la cara davant d'ofenses i escopinades...*

En el més profund de la seva desgràcia , conserva una fe sense trencament , perquè afirma, . *El Senyor Déu m'ajuda: per això no em dono per vençut; per això paro com una roca la cara i sé que no quedaré avergonyit.*

Ell que ha conegut el sofriment i que ha trobat en la Paraula de Déu la font de la seva força i paciència, és capaç de *sostenir els cansats*.

En aquesta pàgina emocionant dels “Cants del Servent”, la comunitat cristiana, des dels seus orígens, no ha parat de veure-hi una preparació i un anunci de la figura de Jesús.

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA Lectura del llibre del profeta Isaïes
El LECTOR estarà atent

- a recordar que **ÉS EL SERVENT DE DÉU QUI PARLA**
- A distingir bé les **TRES ESTROFES** d'aquesta **CANT DEL SERVENT** ; tres estrofes que comencen gairebé amb la

mateixa fórmula: El meu Senyor m'ha donat, El Senyor em va obrir l'oïda, el Senyor m'ajuda, van remarcar constantment la iniciativa divina:

- El Senyor Déu m'ha donat una llengua de mestre perquè, amb la paraula, sàpiga sostenir els cansats. Un matí i un altre, em desvetlla l'orella, perquè escolti com un deixeble.
 - El Senyor Déu m'ha parlat a cau d'orella i jo no m'he resistit ni m'he fet enrera: he parat l'esquena als qui m'assotaven i les galtes als qui m'arrencaven la barba; no he amagat la cara davant d'ofenses i escopinades.
 - El Senyor Déu m'ajuda: per això no em dono per vençut; per això paro com una roca la cara i sé que no quedaré avergonyit.

EL SALM 21

Aquest salm comença amb el crit del pobre que travessa el sofriment: Déu meu, Déu meu, perquè m'has abandonat? Continua amb una cridada d'ajuda: Però tu, Senyor, no et quedis lluny; força meva, frissau ajudar-me! I acaba amb una acció de gràcies a Déu que l'ha escoltat:

Anunciaré als meus germans el vostre nom, us lloaré enmig del poble reunit. Fidels del Senyor, lloeu-lo, fills de Jacob, glorifiqueu-lo, reverencieu-lo, fills d'Israel.

Aquest salm, que els Evangelis de Mateu i Marc posen en llavis de Jesús a la creu, ens fa penetrar avui, amb tota l'Església, en l'oració de Jesús, el Servent.

SEGONA LECTURA APROFUNDIR AQUEST TEXT

Des de la presó Pau exhorta els seus estimats filipencs a sobrepassar les seves baralles i divisions, i a conformar els seus sentiments als de Jesús, model i font de tota humilitat i de tot amor: v. 4 i 5. I l'Apòstol enllaça citant un cant dels primers cristians – sens dubte traduït de l'arameu –, un himne a la glòria de Crist Jesús, en el qual s'hi troba expressat amb una gran densitat el doble moviment del seu itinerari.

• EL MOVIMENT DESCENDENT del seu abaixament

+ ell no s'ha comportat com Adam, que volgué arribar a el rang de Déu; ell ha pres realment la condició humana: Crist, a pesar de la seva condició divina, no va presumir de la seva categoria de Déu;

+ lliurement i totalment identificat amb el Servent sofrent anunciat pel profeta, que s'ha despul·lat de la seva vida a favor dels altres (pels altres): *sinó que es va fer no-res, fins a prendre la condició d'esclau. Havent-se fet semblant als homes i començant a captenir-se com un home qualsevol, s'abaixà i es féu obedient fins a acceptar la mort i una mort de creu.*

Chantal Reynier comenta: *Aquell que és de condició divina pren la nostra pròpia condició fins a itot compresa, en els seus més extrems límits, i ho fa únicament dut pel seu impuls d'amor al Pare i a tots els homes.*

L'extrem d'aquest abaixament arriba en la mort en la creu: ell s'abaixà i es féu obedient fins a acceptar la mort i una mort de creu. (v. 8). La humilitat es converteix en humiliació. Aquesta condueix el Crist a acceptar aquest tipus de mort, suplici d'esclaus per al món greco-romà i el símbol de maledicció per al món jueu. La creu constitueix l'abisme de

L'abaixament (Els Epîtres/ de Paul, p. 93).

• **EL MOVIMENT ASCENDENT de la seva elevació a la glòria:**

Per això Déu l'ha exalçat i li ha concedit aquell nom que està per damunt de tot altre nom, perquè tothom, al cel, a la terra i sota la terra, doblegui el genoll al nom de Jesús, i tots els llavis reconeixin que Jesucrist és Senyor, a glòria de Déu Pare.

La segona part ens introdueix en un moviment invers: Crist és aixecat, elevat, sobre tot. La seva obediència de Fill conduint-lo cap a nosaltres i per nosaltres cap al Pare no podia fer altra cosa que conduir-lo a la glòria del Pare. Aquest lliurament total en la mans del Pare és la forma mateixa de l'amor mes total. A aquest acte d'amor del Fill, totalment lliurat en la mort, hi respon l'acte absolut d'amor del Pare, sobreabundància de glòria per al Fill (pàg. 93-94).

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

Després d'un temps de meditació d'aquest himne, el *elctor s'esforçarà en posar en relleu el DOBLE MOVIMENT:

*** Moviment DESCENDENT:**

Jesucrist, que era de condició divina, no es volgué guardar gelosament la seva igualtat amb Déu,

sinó que es va fer no-res, fins a prendre la condició d'esclau.

Havent-se fet semblant als homes i començant a captenir-se com un home qualsevol, s'abaixà i es féu obedient fins a acceptar la mort i una mort de creu.

Moviment ASCENDENT:

*Per això Déu l'ha exalçat
i li ha concedit aquell nom que està per damunt de tot altre nom,*

perquè tothom, al cel, a la terra i sota la terra, doblegui el genoll al nom de Jesús, i tots els llavis reconeixin

que Jesucrist és Senyor, a glòria de Déu Pare.

NOTES DE COMENTARI A L'EVANGELI

Originalitat del relat de Lluc:

Si presenta una evident parentesc amb la de Marc, la Passió segons sant Lluc no deixa d'emocionar menys el lector i l'oient per la seva originalitat.

- El seu relat presenta **OMISSIONS**. Lluc evita insistir en el fet de l'arrest; no menciona ni la intervenció dels falsos testimonis reportant les paraules de Jesús sobre el Temple, ni els ultratges dels soldats romans, ni l'oferiment al crucificat moribund d'una beguda a base de vi mesclat amb mirra. Aquestes omissions, explica A. Vanhoye, miren d'*atenuar tot el que porta brutalment a minvar la dignitat humana de Jesús (Lire la Bible n. 55, p. 25).*
- El relat de Lluc comporta **EPISODIS** que li són **PROPIS**: són tan nombrosos i remarcables que romanen tan gravats en les representacions cristianes: del total de 41 versets –entre els quals 21 són posats als llavis de Jesús- sobre un total de 126, és a dir 1/3 part del seu text, no es troben en cap altre dels Evangelis.

- Notem, entre molts altres: l'ensenyament desenvolupat abans i després de la institució de l'eucaristia; la intervenció d'un àngel i de la suor de sang en l'escena de l'agonia; la curació de l'orella del criat del gran sacerdot i l'ordre de no oferir cap resistència; la mirada de Jesús en direcció a Pere que l'acaba de renegar; la triple declaració de la seva innocència de part de Pilat mateix; la pregària pels seus botxins; el diàleg amb el "bon lladre"; el crit que llença a la creu abans de morir, que no és el del sofriment humà davant la mort: Déu meu, Déu meu perquè m'heu abandonat? (Salm 21 a Mateu i Marc sinó precedit de la paraula que marca la seva intimitat inaudita amb Déu, la pregària del capvespre de tot jueu: *Pare, a les vostres mans encoman el meu esperit.*

El "Via Crucis" del Mestre, camí del deixeble:

Lluc que construeix el seu relat de la Passió del Salvador, ha volgut presentar Jesús com el Just perseguit, model i exemple a seguir. Remarca H. Cousin: *Remarcar com ho fa Marc que Jesús és el servent sofrent, era projectar sobre el que Jesús té d'únic i d'inimitable. En canvi, parlant del Just perseguit, Lluc pot fer de Jesús un exemple i un model a seguir. (dossiers de la Bíblia n. 22, p. 19)*

- Per les seves omissions i sobre tot pels seus episodis propis, Lluc fa sobresortir la noblesa i la grandesa moral de JESÚS, l'Innocent injustament condemnat, al mateix temps que el resplendor de la seva misericòrdia al llarg de tot el seu relat. Afirma fortament que donant lliurement la seva vida, Jesús ja és vencedor del mal; que ell ja és, per la seva Passió, font de salvació per a tots els homes; que el Regne de Déu i la resurrecció ja han començat.

Així a la muntanya de les Oliveres que Judes és acollit amb delicadesa: *Amb una besada entregues el Fill de l'home?*; el criat del gran sacerdot, l'orella del qual ha estat tallada per un dels deixebles, és curat per Jesús; el cor de Pere que acaba de negar el seu mestre, és capgirat per la mirada del seu Mestre: *sortí a fora i plorà amargament*; Jesús prega pels seus botxins: *perdonau-los, no saben el que fan*; el bon lladre, captivat per la seva actitud, escolta la resposta a la seva pregària: *Avui serà amb mi al paradís*; al moment que Jesús entrega el seu esperit, en una pregària d'abandonament en el Pare, el centurió confessa: *Realment, aquest home era un just.*; els testimonis se'n tornen "donant-se cops pel pit; i els seus amics i les dones que el segueixen miren cap a ell.

* Al mateix temps, a través dels personatges que posa en escena en el seu relat, Lluc adreça al seu LECTOR d'ahir i d'avui una exhortació frisoa a posar els seus passos allà on Jesús ha posat els seus.